

Šubićeva 9
HR – 10000 Zagreb

Zagreb, 26.03.2020.

PREPORUKE BOLESNICIMA NAKON TRANSPLANTACIJE ORGANA U VEZI PANDEMIJE VIRUSA COVID-19

Hrvatsko društvo za transplantacijsku medicinu prati razvoj situacije u vezi s pandemijom Corona virusa. Radi se o virusu visokog stupnja kontagioznosti i različitog stupnja kliničke slike, od blage ili asimptomatske infekcije pa sve do teških infekcija dišnog sustava obilježenih visokim stupnjem smrtnosti. Epidemiološka situacija se ubrzano mijenja i u Europi je broj slučajeva u značajnom porastu. To se posebno odnosi na susjedne zemlje među kojima je Italija pogodjena izuzetno teško s velikim brojem oboljelih i visokom stopom smrtnosti. Kako su bolesnici s popratnim bolestima među najugroženijima, transplantirani bolesnici posebnu pažnju trebaju usmjeriti na zaštitu od infekcije.

U ovom trenutku, još nema podataka jesu li posljedice infekcije COVID 19 teže kod transplantiranih bolesnika. Kako ostali virusi kod imunokompromitiranih bolesnika često uzrokuju teže kliničke slike, primatelji organa bi trebali poduzeti sve mјere da ne budu izloženi COVID 19 infekciji. Stoga transplantirani bolesnici trebaju uz poštovanje svih mјera propisanih od strane Stožera civilne zaštite i Ministarstva zdravstva posebno obratiti pažnju na sljedeće mјere zaštite od infekcije:

- Izbjegavati kontakt sa svima koji jesu ili mogu biti zaraženi
- Često prati i dezinficirati ruke
- Ne dirati oči, usta, nos i lice
- Kašljati u rukav ili maramicu, prati ruke nakon kašla ili kihanja
- Što više biti kod kuće
- Izvan kuće nositi masku za lice iako ona ne pruža dokazanu zaštitu od infekcije
- Čistiti i dezinficirati površine na kojima je moguće zadržavanje virusa
- Ako radite, radite od kuće

Transplantirani bolesnici trebaju nastaviti redovito uzimati svu svoju terapiju. U slučaju pojave simptoma respiratorne infekcije (povišena temperatura, kašalj, otežano disanje) nazvati obiteljskog liječnika, epidemiološku službu ili nadležni hitni prijem. Također, za konzultacije oko bilo kakvih zdravstvenih tegoba kao i za dogovore oko redovitih kontrolnih pregleda, nazvati svoj transplantacijski centar i savjetovati se o dalnjim postupcima.

Prim. Branislav Kocman, dr. med.

Predsjednik HDTM